

La Tossa

Santa Margarida de Montbui

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: La Tossa de Montbui (08710 Santa Margarida de Montbui)
Emplaçament Al peu de la crta. BV-2204 que puja a la Tossa, en un vessant al peu del castell.

Coordenades:

Latitud: 41.55495
Longitud: 1.58053
UTM Est (X): 381626
UTM Nord (Y): 4601338

Classificació

Número de fitxa 08250-18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle VIII-XII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: El jaciment fou destruït pel pas de la carretera.
Protecció Legal
Número inventari CC.AA. Codi de registre: I05762. Núm. jaciment: 7551
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08250A01300017
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dt., 13/04/2010 - 02:00

Descripció

Jaciment medieval de La Tossa. Les restes excavades, d'uns 12 m² d'extensió, mostraven l'existència d'una cabanya, de la qual actualment no queda cap vestigi. Aquesta cabanya es trobava situada en un pendent a migdia del turó de la Tossa, tallada en argila descomposta, prop del conjunt format per l'església, el castell, la cisterna i les restes de muralla del cim de la muntanya. En el moment de la seva excavació restava poca superfície: conservava tres filades d'una paret de pedra seca d'uns 40 cm d'alçada i uns 2 m de llargada, amb un gruix que oscil·lava entre els 40 i els 20 cm, construïda de manera irregular amb pedra calcària sense desbastar. Van ser localitzats també restes d'una llar de foc quasi triangular, tres sitges per a emmagatzemar cereals; i en el paviment, diversos forats que probablement foren emprats per a col·locar-hi uns pilars de fusta per tal de sostenir la coberta. Hom desconeix la forma de la planta, però pot deduir-se que tenia forma rectangular o trapezoidal. A més es trobaren alguns fragments de ceràmica ibèrica i romana, pertanyent a un poblament anterior, i ceràmica grisa medieval, que fou estudiada especialment. En l'estudi estratigràfic s'identificaren set estrats distintes: el número IV era format per una capa molt definida de materials d'un incendi, amb restes carbonoses i cendroses, fragments de bigues de fusta carbonitzades i una paret de pedra seca afectada pel foc; l'estrat V, d'habitable, era constituït per cendres de la llar i ceràmica grisa dels segles XI la primera meitat del XIII; les capes anteriors eren de remocions posteriors; l'estrat VI es caracteritzava per una argila blanquinosa, estèril arqueològicament, que s'ha interpretat com un moment d'abandó de la cabanya i, per tant, que separa les dues fases en que fou habitada; a l'estrat VII, el més antic, va aparèixer una certa acumulació de cendres i restes carbonoses amb ceràmica del segle X i la primera meitat de l'XI, a més d'ossos de diversos animals. Tots aquests materials eren dipositats directament sobre la terra verge, amb les restes de les llars, sitges i els clots ja esmentats. Si comparem les dades històriques documentals de la Tossa de Montbui amb els resultats de la recerca arqueològica apreciarem una certa coincidència. Efectivament, la datació de la ceràmica grisa alt-medieval indica dues etapes distintes, separades per l'estrat VI d'abandonament. Així doncs, a datació grosso modo d'aquest fons de cabanya va des de la segona meitat del segle X fins a la primera meitat del XII amb diversos moments d'abandonament. Tot això fa pensar que es tracta de les restes d'un habitacle rudimentari pertanyent a l'etapa de repoblament de les terres catalanes, on uns camperols devien viure, en un determinat moment, a l'empara d'unes febles muralles, de la torre de defensa, i subjectes a les característiques pròpies del terreny. ENRICH J-ENRICH J (1978: 75-87)

Observacions:

Al Museu de la Pell d'Igualada i Comarcal de l'Anoia es conserven gran quantitat de materials procedents del jaciment.

Història

L'any 1976, durant els treballs de construcció de la carretera que puja al cim de la Tossa de Montbui, i en un terraplè de marge esquerre de darrer revolt pronunciat, van aparèixer restes de ceràmica grisa medieval. La construcció de la carretera d'accés al cim de la Tossa l'any 1976 va provocar gairebé la destrucció total del jaciment. Entre els mesos de gener i febrer del 1977 es va practicar una recerca arqueològica per tal de recuperar la poca informació que hi restava com a conseqüència de la construcció de la carretera. Durant la realització de la Carta Arqueològica l'any 1984 es pogué observar que ja no quedava cap resta i havia estat pràcticament destruït.

Bibliografia

ENRICH I HOJA Jordi i Joan (1978) Fons de cabanya alto-medievals a la Tossa de Montbui Informació arqueològica. Núm. 27-28. Barcelona. Pàgs 75-87.

